

Silviu JICMAN

UNATC – Gala Absolvenților 2005

Șapte zile, la Casandra, a fost sărbătoare. Și nu cred că exagerez cu nimic. A fost o adevărată *Gală a absolvenților*. În cele șapte zile studenții anului IV Arta Actorului, coordonator prof. univ. dr. Gelu Colceag, au fost protagoniștii unor spectacole meritorii. Au fost prezentate în premieră *O noapte furtunoasă* de I.L. Caragiale, *Cu ușile închise* de Jean-Paul Sartre, *Româniașii* de Edmond Rostand, *Stele în lumina dimineții* de Aleksandr Galin și *Vassa Jeleznova* de Maxim Gorki. Aceste cinci spectacole au fost prezentate cu distribuție dublă. Premierile, examene de absolvire, își propun să pună în evidență talentul viitorilor actori. Gala Absolvenților s-a încheiat cu un spectacol de excepție *Duete shakespeariene* prezentat în seara festivității de premiere a Galei Absolvenților, o improvizație coregrafică coordonată de lect. univ. Roxana Colceag și realizată de studenții anului IV Arta Actorului.

Prima parte a *Galei absolvenților 2005* a Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale” a fost precedată de un alt eveniment. În ziua în care a fost aniversat Ion Luca Caragiale, UNATC a acordat titlurile de Doctor Honoris Causa ai UNATC regizorului David Esrig și actorului Loránd Lohinszky. David Esrig este una dintre personalitățile de marcă ale teatrului românesc, autoexilat din România datorita cenzurii care nu i-a permis punerea în scenă a mai multor spectacole. În prezent este director al Fundației Athanor pentru sprijinirea teatrului (München) și președinte de onoare al festivalurilor școlilor de teatru din Europa. Loránd Lohinszky este considerat cel mai important reprezentant al școlii de teatru maghiare din România. De peste cinci decenii actor, profesor de marcă la Universitatea de Artă Teatrală din Târgu-Mureș, Lohinszky a fost premiat de UNITER în anul 2000 pentru întreaga sa activitate.

A doua parte a Galei se va desfășura în iunie și va aduce pe scenă spectacolele regizorilor absolvenți în colaborare cu studenții scenografi, absolvenții Secției de Coregrafie și cei ai Secției Actori Mânuitori de Păpuși și Marionete.

Citesc din site-ul UNATC declarația Rectorului Universității apărută în dreptul secțiunii Studioul Casandra și o rețin, propunându-mi în final să mă întreb și să întreb conducătorii instituțiilor teatrale, dacă prin programele inițiate în UNATC de susținere și lansare a acestei promoții acestea pot avea o finalitate concretă.

Evident, întrebarea nu este pusă doar pentru promoția anului universitar 2004–2005, ci pentru fiecare nouă generație care termină UNATC sau alte facultăți care pregătesc actori sau regizori și se referă în primul rând la acei tineri actori talentați care merită cu adevărat a fi susținuți pentru a-și demonstra talentul.

Întrebarea o pun acum în primul rând pentru că cele cinci spectacole vizionate au adus pe scena Studioului Casandra câțiva tineri talentați care nu trebuie să se piardă într-o luptă, adeseori fără șanse, pentru un loc într-o trupă în care să-și poată valorifica pregătirea făcută în școală și talentul de care dau dovadă acum.

Rectorul UNATC, prof. univ. dr. Florin Zamfirescu declară:

„Izvor al Teatrului Românesc contemporan, Studioul Casandra lansează an de an talente pe care profesorii școlii de teatru le consideră «avuție națională».

Casandra este studioul unor temerare cercetări pentru punerea în valoare a potențialului artistic românesc“.

Această declarație a Rectorului UNATC este adevărată și spectacolele susținute în cele șapte zile ale Galei Absolvenților sunt o dovadă a celor afirmate. Dar chiar dacă în timpul școlii mulți dintre ei sunt lăudați și apreciați, toți absolvenții se confruntă cu aceeași problemă: lipsa de angajament imediat într-unul din teatrele mari. În ultimii ani au mai apărut companii și teatre independente care au acordat o șansa multor profesioniști tineri, dar scenele mari nu sunt foarte primitoare.

Se spune despre Studioul Casandra că ar fi un loc magic. Acolo unde se strâng atâtea energii bune, unde se nasc atâtea speranțe, unde vibrează atâtea emoții. Acolo unde pereții sunt impregnați de amintirea trecerii atâtor oameni talentați nu poate fi decât un loc special. Serile petrecute la Casandra m-au convins că aici este într-adevăr un loc magic. Fiecare spectacol a avut parte de o sală plină de spectatori care au manifestat la fiecare spectacol un entuziasm special, nemăintâlnit în alte săli de teatru. Directorul Studioului Casandra, minunatul Valeriu Grama, a fost nevoit în multe seri să trimită acasă spectatorii care nu mai aveau loc în sală. Trebuie amintit încă un detaliu. La Casandra intrarea este liberă, se dau doar tichete de locuri. Această inițiativă, ne-a precizat domnul Valeriu Grama, îi aduce la teatru numai pe cei cu adevărat interesați de spectacol și „îi ajută“ pe ceilalți să părăsească sala mai ușor.

Dacă anul trecut succesul absolut al galei, dar și al publicului în doua parte a stagiunii de la „Casandra“ a fost *Bădăranii* – spectacol înregistrat și difuzat pe TVR Cultural, anul acesta lucrurile au fost mai echilibrate, între *Stele în lumina dimineții*, de Aleksandr Galin, asistent Mihaela Sirbu, *Cu ușile închise* de Jean-Paul Sartre, asistent Marius Gâlea, *O noapte furtunoasă*, spectacol realizat de studenții anului IV și coordonați de prof. univ. Gelu Colceag și de lector univ. Marius Gâlea, și *Romanțioșii*, în regia lui Vlad Massaci și *Vassa Jeleznova*, regia Andreea Vulpe.

Gala Absolvenților a beneficiat în ultimii doi ani de un juriu și de premii acordate celor mai buni studenți-actori. Cei mai buni dintre cei 36 de absolvenți de la actorie au primit premii susținute financiar de Ministerul Culturii și de câțiva importanți sponsori.

Primele două spectacole prezentate au adus în fața publicului două variante ale *Noptii furtunoase*. Concurența s-a făcut simțită în jocul tinerilor actori.

În deschiderea galei, regizorul Gelu Colceag le-a făcut o urare la scenă deschisă studenților săi: „Sper să ajungă aproape actori, pentru că actor te lupți să ajungi o viață întreagă.” Spectatorii au putut vedea același spectacol într-o distribuție dublă, variantele diferind și datorită mișcării scenice. Jupân Dumitrache, jucat de Emanuel Pârvu e un personaj puternic și foarte autoritar, un adevărat Titircă Inimă-rea, care ține până-n pânzele albe la „ambii” și la „onoarea de familist”. Interpretarea sa, ca și a lui *Nae Ipistatul*–Mihai Bendeac, se înscrie perfect în spiritul comediei lui Caragiale. Diferențele jocului lor față de viziunea lui Constantin Diță și Cătălin Babliuc asupra acelorași eroi reiese din gradul de transpunere în mentalitatea personajelor. Radu Iacoban, în rolul lui Chiriac, reușește un personaj instinctual, vivace și pătruns de dragoste. În replică, Chiriac al lui Doru Bem este mai efeminat și, din acest motiv, mai puțin credibil.

Jocului fetelor din prima seară, *Veta*–Iulia Lumânare și *Zița*–Raluca Tudorache, ne face să ne punem mari speranțe într-un viitor bun al tinerei generații de actrițe, lucru confirmat și de profesorul Colceag. Prima *Vetă*, Iulia Lumânare, este o prezență firavă și, în același timp, o femeie matură și perfect conștientă de nuri săi. În schimb, Iulia Brezeanu face din *Veta* o puternică doamnă-n casă care mută mobilele, e extrem de dură și-i dă cu tava-n cap lui Rică Venturiano. Junele-prim „studinte-n Drept și publicist” este total opus în cele două variante. Andrei Mateiu, în rolul lui Rică Venturiano, pe lângă conturarea exactă a eroului, a și contribuit la finalizarea spectacolului: a inventat un moment al monologului în care notează cu creta, ca la tablă, pe o măsuta tot drumul său cu peripeții motivat de dragostea pentru Zița.

Ambele distribuții au cules aplauze, iar eu i-am remarcat pe Mihai Bendeac în *Nae Ipistatul*, pe Raluca Tudorache în *Zița*, pe Iulia Brezeanu și pe Iulia Lumânare în *Veta*, pe Andrei Mateiu în *Rică Venturiano*.

A treia zi a Galei Absolvenților a fost rezervată celor două montări cu piesa lui Jean-Paul Sartre *Cu ușile închise*, în traducerea lui Mihai Șora. Consultanți de specialitate pentru decor și costume sunt Bogdan Spătaru și Gabriela Badină, studenți ai anului IV Scenografie, clasa prof. asoc. Puiu Antemir. Coregrafia este realizată de asist. univ. Elena Zamfirescu. Spectacolul este regizat de Gelu Colceag și Marius Gâlea. Două spectacole interesante, din care aș remarca jocul Alexandrei Ioniță în *Inés*, pe al Iuliei Lumânare în *Estelle* și pe al lui Radu Iacoban în *Garcin*.

Cele două montări cu *Stele în lumina dimineții* de Aleksandr Galin, traducerea Lia Crișan și Tudor Steriade, sunt regizate de prof. asoc. Mihaela Sârbu. Am apreciat în mod deosebit jocul Emiliei Bebu și Ioanei Barbu în *Maria*, pe cel al Anei Maria Macovei și Simona Ghiță în *Anna*, pe cel al Ralucăi Tudorache, prezentă cu roluri diferite în cele două montări. Remarc, de asemenea, pe Andreea Grămoșteanu și pe Iulia Brezeanu care au interpretat rolul *Valentinei*.

Românțioșii de Edmond Rostand, traducerea Mircea Dem. Rădulescu, a fost a patra piesă vizionată în gală. Prezentat, de asemenea, în două distribuții, spectacolul este o emoționantă creație a lui Vlad Massaci. Reușit, mai ales datorită simplității

discursului scenic, spectacolul încântă și descântă în același timp. Decorul este un zid de lumină realizat cu ajutorul reflectoarelor. Zidul desparte proprietățile celor doi vecini cărcotași, precum și sufletele naivilor lor fii ce-și hrănesc iubirea din romane. Un spectacol construit cu migală, asemenea unei dantelării fine, în care nimic nu prisoșește și nimic nu lipsește. Ușoară și totuși grea încercare, dacă punem la socoteală faptul că piesa e scrisă în versuri și acestea presupun o anume rostire și o mișcare adecvată. Din nimic pare că se ivește un întreg univers, în care freamătul celei dintâi iubiri se confundă ușor cu spaima teribilă că aceasta nu se va putea împlini vreodată din cauza unor părinți despotici, certați "întocmai" ca-n povestea lui Romeo și a Julietei. Am fost încântat de interpretarea celor doi protagoniști ai primei reprezentații, Andreea Samson (*Sylveta*) și Bogdan Cotleț (*Percinet*), care-si conduc personajele pe firul unei comedii discrete, nealterată de nici o exagerare, încât trăirile și zbaterile lor, desprinse din filele cărților citite, ne amuză, dar ne și emoționează. Alături de ei, Pavel Bârsan, Radu Micu și mai ales asistenții lui Straforel – Irina Chiosa, Simona Gherman, Andreea Grămoșteanu, Andrei Mateiu, Alin Mihalache, Bogdan Neagu, Beatrice Peter – fac față cu aplomb și cu suficient haz personajelor încredințate. Costumele sunt realizate de Anca Marcu, anul IV scenografie, clasa prof. asoc. Puiu Antemir, coregrafia este semnată de Mălina Andrei, iar muzica de Cristi Juncu,

Ultimele spectacole prezentate în gală au fost cele două variante regizate de Andreea Vulpe cu *Vassa Jeleznova* de Maxim Gorki. Am remarcat personajele realizate de Andreea Grămoșteanu în *Vassa Jeleznova*, de Irina Chiosa în *Anna*, de Simona Ghiță în *Natalia* și de Constantin Diță în *Prohor*.

Pentru 36 de tineri actori, studenți în ultimul an la actorie, emoțiile primei lor confruntări cu un juriu de profesioniști s-au sfârșit o dată cu decernarea premiilor Galei Absolvenților 2005.

Juriul care a acordat aceste premii a fost format din personalități din domeniu: actrița Dorina Lazăr, directorul Teatrului Odeon, criticul de teatru Ileana Lucaciu, actorul Mircea Diaconu, directorul Teatrului Nottara, regizorul Attila Vizauer, redactor-sef al departamentului Teatru Național Radiofonic, și regizorul Silviu Jicman, redactor-șef al Redacției Teatru-Film din TVR, cel care și semnează aceste rânduri.

Premiul de interpretare masculină

- **Pavel Bârsan**, pentru rolul *Bergamin*, din spectacolul *Romanțioșii* de Ed. Rostand
- **Mihai Bendeac**, pentru rolul *Nae Ipistatul*, din spectacolul *O noapte furtunoasă* de I.L. Caragiale
- **Bogdan Cotleț**, pentru rolul *Percinet*, din spectacolul *Romanțioșii* de Ed. Rostand

Premiul de interpretare feminină

- **Emilia Bebu**, pentru rolurile: *Maria* din spectacolul *Stele în lumina dimineții* de Al. Galin și *Natalia*, din spectacolul *Vassa Jeleznova* de M. Gorki

- **Raluca Tudorache**, pentru rolurile: **Zița** din spectacolul *O noapte furtunoasă*, **Lora** și **Klara**, din spectacolul *Stele în lumina dimineții* de Al. Galin
- **Andreea Grămoșteanu**, pentru rolurile **Valentina** din spectacolul *Stele în lumina dimineții* de Al. Galin și **Vassa**, din spectacolul *Vassa Jeleznova* de M. Gorki

Premiul special al Juriului

- **Asistenții lui Straforel** (Irina Chiosa, Andreea Grămoșteanu, Andrei Mateiu, Alin Mihalache, Bogdan Neagu, Beatrice Peter), din spectacolul *Romanțioșii* de Ed. Rostand

Premul special, acordat de către Valeriu Grama, directorul Studioul Casandra

- **Mihai Bendeac** și **Emanuel Pârvu**, pentru rolurile **Jupân Dumitrache** și **Nae Ipistatul**, din spectacolul *O noapte furtunoasă*

Premiul colegilor

- **Constantin Diță**
- **Ana Macovei**

Gala Absolvenților a însemnat o reușită. Primul pas a fost făcut. Urmează pasul următor și cel mai greu. În fiecare an descoperim în această întâlnire cu cea mai nouă generație de actori tineri care dovedesc pe scenă reale calități. În același timp, ne dăm seama că viața face o selecție dură printre acești tineri talentați și că instituțiile teatrale nu reușesc să propună soluții pentru lansarea tinerilor actori talentați. Pornind de la această concluzie pesimistă în ceea ce-i privește pe acești tineri talentați, nu pot să nu observ că se poate face ceva și că un pas a și fost făcut. Rezolvarea acestei situații ține atât de UNATC cât și de instituțiile importante care se ocupă de arta spectacolului. Spre deosebire de anii trecuți, UNATC și-a propus și a reușit să finalizeze spectacolele cu care studenții își susțin licența la mijlocul anului universitar. Aceste spectacole se vor juca până în iunie, deci toți cei interesați să cunoască noua promoție vor avea timp să o facă. O altă noutate propusă și realizată este legată de solicitarea unor regizori consacrați care să se ocupe de realizarea spectacolelor cu care tinerii actori ies în lume. Această opțiune s-a concretizat prin cinci spectacole meritorii. Urmarea acestei realizări este că Teatrul Nottara preia două spectacole în repertoriul teatrului (*Cu ușile închise* și *Romanțioșii*). TVR Cultural și Redacția Teatru-Film își propune de asemenea înregistrarea și difuzarea spectacolelor *O noapte furtunoasă* și *Romanțioșii*. Sper ca viitoarele promoții să repete experiența acestui an de actorie și, de ce nu, chiar s-o îmbunătățească, pentru a reuși ceea ce fiecare ne dorim: „lansarea an de an a talentelor pe care profesorii școlii de teatru le consideră «avuție națională»”.